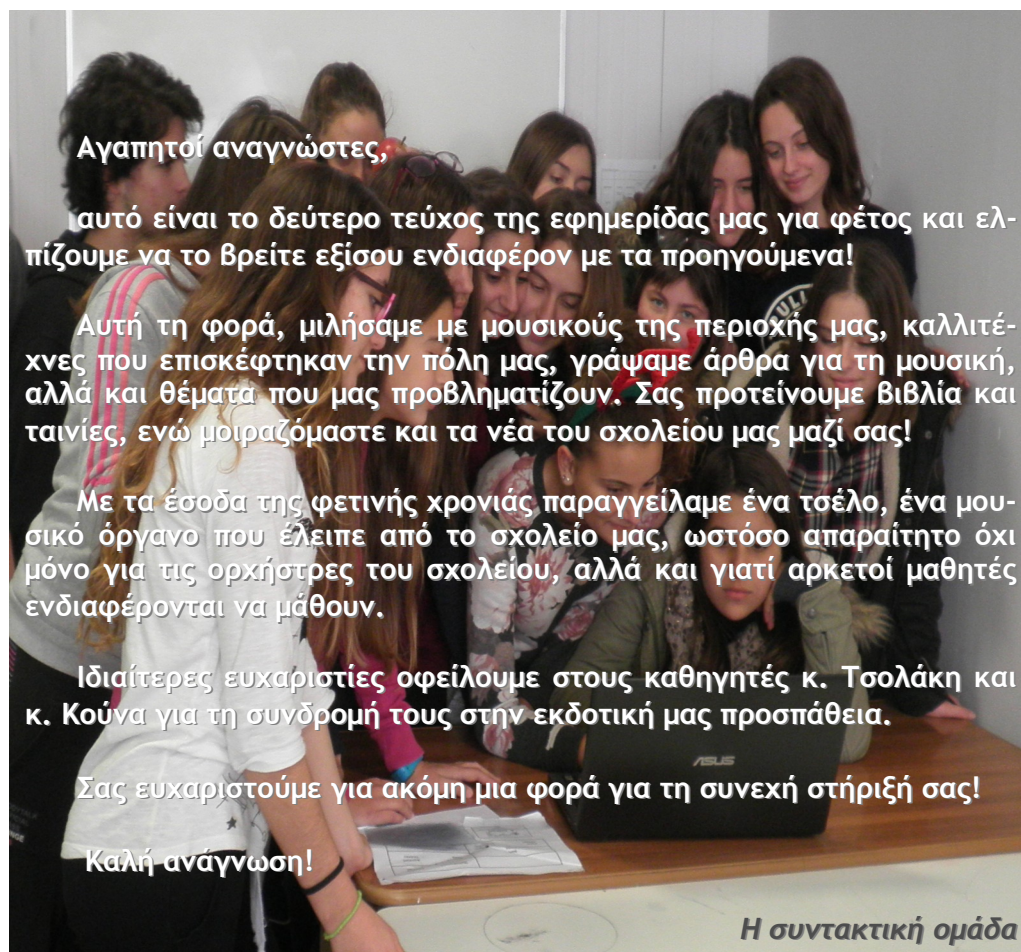

Περιεχόμενα	Περιεχόμενα	2
	Reality Show	3
Μουσική	Μουσικές της Ηπείρου: Πωγώνι	4
	Ross Daly	5
Προβληματισμοί	Έλληνες Συνθέτες	6
	Παγκόσμια Ημέρα του π Υπερ-φιλία	7
	Γιώργης Χριστοδούλου: συνέντευξη	8-9
Συνεντεύξεις	Φαίδων Γεωργίτσας	10
	Κώστας Χαρισιάδης: συνέντευξη	11
	Ιστορικές εξελίξεις στην Ευρώπη: 17 ^{ος} -19 ^{ος} αι.	12
Τέχνες και Γράμματα	Οι λέξεις έχουν τη δική τους ιστορία...	13
	Βιβλιοκριτική Κινηματογράφος	14-15
	Μουσικό Σταυρόλεξο	15
Νέα του σχολείου	Τα νέα του σχολείου	16

Αγαπητοί αναγνώστες,

αυτό είναι το δεύτερο τεύχος της εφημερίδας μας για φέτος και ελπίζουμε να το βρείτε εξίσου ενδιαφέρον με τα προηγούμενα!

Αυτή τη φορά, μιλήσαμε με μουσικούς της περιοχής μας, καλλιτέχνες που επισκέφτηκαν την πόλη μας, γράψαμε άρθρα για τη μουσική, αλλά και θέματα που μας προβληματίζουν. Σας προτείνουμε βιβλία και ταινίες, ενώ μοιραζόμαστε και τα νέα του σχολείου μας μαζί σας!

Με τα έσοδα της φετινής χρονιάς παραγγείλαμε ένα τσέλο, ένα μουσικό όργανο που έλειπε από το σχολείο μας, ωστόσο απαραίτητο όχι μόνο για τις ορχήστρες του σχολείου, αλλά και γιατί αρκετοί μαθητές ενδιαφέρονται να μάθουν.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλουμε στους καθηγητές κ. Τσολάκη και κ. Κούνα για τη συνδρομή τους στην εκδοτική μας προσπάθεια.

Σας ευχαριστούμε για ακόμη μια φορά για τη συνεχή στήριξή σας!

Καλή ανάγνωση!

Η συντακτική ομάδα

Συντακτική ομάδα: Αλεξανδροπούλου Βασιλική, Αλεξανδροπούλου Μαρία, Βερυκίου Άννα, Γεωργίου Λυδία, Δημητρακοπούλου Αμαλία, Ζάβρα Ουρανία, Καλαμπόγια Ανδριανή, Κάλλη Μαριάνθη, Κοτσαρίνη Εβελίνα, Κουλούρη Ελευθερία, Κουτρούμπα Στρατούλα, Κρανώτη Ευαγγελία, Κυζιροπούλου Ανθή, Κυρίτση Άλκηστις, Κωστόγιαννη Μυρτώ, Μαρκής Γεράσιμος, Μουκάνου Ευαγγελία, Μπέλλος Βαγγέλης, Μπιστιόλα Ιωάννα, Ντάκουλας Κωνσταντίνος, Παπίρης Άγγελος, Παππά-Σπύρου Ιωάννα, Ποϊκλή Στελίνα, Σουλιώτη Δανάη, Σουλιώτη Χριστιάνα, Σοφιανού Δήμητρα, Τσαούση Ελισάβετ, Χήτος Βαγγέλης.

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Σιαπανίδου Έλλη

Στοιχεία επικοινωνίας: sti.diapason@gmail.com

Επίσημο Ιστολόγιο του Μουσικού Σχολείου Πρέβεζας:

<https://musicschoolpreveza.blogspot.gr/>

Η ιστοσελίδα του Μουσικού Σχολείου Πρέβεζας

(για παλαιότερες αναρτήσεις, ως το 2017):

<http://preveza-music-school.gateweb.gr/>

Reality Show: ο τηλεοπτικός σκουπιδοτενεκές

Στις μέρες μας, οι περισσότεροι άνθρωποι λόγω των social media, δεν βλέπουν τηλεόραση ή βλέπουν ελάχιστα, ωστόσο δεν χάνουν και πολλά. Τις βραδινές ώρες όταν συνήθως ο κόσμος ανοίγει τη συσκευή του για να χαλαρώσει, το

πιο πιθανό είναι να πετύχει κάποιο ριάλιτι σόου, όπως για παράδειγμα το "Survivor", το οποίο τα τελευταία χρόνια που επανεμφανίστηκε σημειώνει υψηλά νούμερα τηλεθέασης.

Στο συγκεκριμένο σόου, όμως, (και σε άλλα παρόμοια) αν και γυρίζεται στον Άγιο Δομνίκο, που είναι ένα μαγικό μέρος, καμία πληροφορία δεν παρέχεται για τον τόπο, τους ανθρώπους του, τον πολιτισμό και την ιστορία τους, ώστε να έχει, έστω και λίγο, έναν εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Από την άλλη, προωθείται ξεκάθαρα ο ανταγωνισμός, σε μία ήδη ιδιαίτερα ανταγωνιστική κοινωνία. Ας μην ξεχνάμε ότι κάθε βδομάδα ένας παίκτης αποχωρεί, οπότε μπαίνουμε στο "τρυπάκι" του "ποιον θα φάμε σήμερα;", αφού και ασυναίσθητα εθιζόμαστε και πανηγυρίζουμε αν φύγει κάποιος λιγότερο συμπαθητικός παίκτης. Βέβαια, αρκετός κόσμος προτιμά το "Survivor" για τη βραδινή του απασχόληση, όχι απαραίτητα γιατί του αρέσει σαν σόου, αλλά γιατί πλέον η ελληνική τηλεόραση έχει μείνει στάσιμη προβάλλοντας επαναλήψεις χωρίς να εξελίσσεται.

Τα ριάλιτι σόου υπάρχουν εκεί έξω για να αγαπάμε να τα μισούμε και αυτό είναι γεγονός: συνήθως κάνεις μας δεν παραδέχεται ότι τα παρακο-

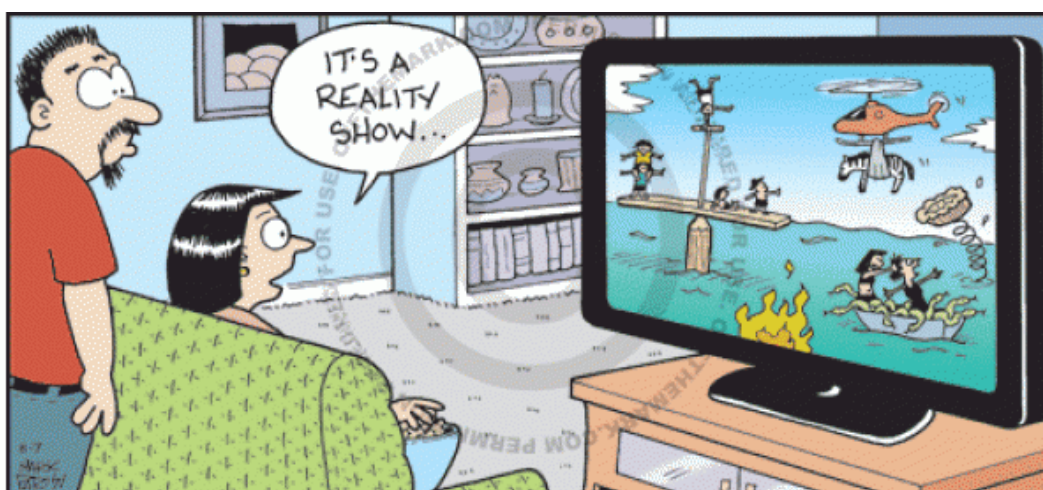
λουθεί, παρόλο που δεν χάνει ούτε ένα επεισόδιο. Έχουν τεράστια απήχηση στο κοινό, μόνο και μόνο επειδή δείχνουν ανθρώπους να ξεφτιλίζονται. Βρισιές, ξύλο, ερωτικά ειδύλλια, ίντριγκες και λάσπη. Αυτά δείχνουν ποια είναι τα αγαπημένα χόμπι των συμμετεχόντων και το παραδέχον-

ται μπροστά από τις κάμερες χωρίς καμιά ντροπή. Αν πραγματικά ψάξεις βαθιά αυτές τις εκπομπές θα δεις τον ξεπεσμό της ανθρωπότητας.

Δουλεύουν τόσοι άνθρωποι για να βγει μια ασυνήθιστη εικόνα για την τηλεόραση, ώστε να προκληθεί ίντριγκα στις κουτσομπολιτικές εκπομπές της επόμενης μέρας, γιατί πραγματικά το να βουτάς σε λίμνες με λάσπη, να φας μια τάρτα πιο γρήγορα από τον αντίπαλό σου ή να βρεις πρώτη κάποιον να σε "ερωτευτεί" για να μην αποχωρήσεις αυτήν την εβδομάδα είναι κάτι το "διασκεδαστικό" και το "αξιοθαύμαστο". Σε γενικές γραμμές παρακολουθείς ένα σκουπίδι το οποίο σε σοκάρει, αλλά θες να δεις και το επόμενο επεισόδιο, επειδή είδες στο τρέιλερ ότι ο Κώστας με το Γιώργο τσακώθηκαν. Ακόμη και τα πρότυπα που περνούν αυτές οι εκπομπές είναι λανθασμένα.

Θερώ ότι ένα ποσοστό βλέπει τα ριάλιτι σόου απλά και μόνο για να νιώσει καλύτερα με τη ζωή του. Βλέπουν τόσο κόσμο να ρεζιλεύεται, επειδή έχουν εθιστεί στην παρακολούθηση χαμηλής ποιότητας προγραμμάτων, προϊόντων υποκουλτούρας, στο εύπεπτο και αναλώσιμο θέαμα.

Εύα Κρανιώτη, Γ' Γυμνασίου

Μουσικές της Ηπείρου

Μία νέα μόνιμη στήλη εγκαινιάζεται στις σελίδες της εφημερίδας μας. Σε αυτήν τη στήλη θα γνωρίσουμε διάφορες περιοχές της Ηπείρου, τα μουσικά τους ιδιώματα και τους χορούς τους. Ξεκινάμε αυτό το μουσικό μας ταξίδι από το ξακουστό Πωγώνι!

Πωγώνι

Το Πωγώνι είναι μια περιοχή της Ηπείρου που περιλαμβάνει αρκετά χωριά, μερικά από τα οποία βρίσκονται στη βορειοδυτική Ηπειρο.

Η μουσική του Πωγωνίου πηγάζει κυρίως από τις δύσκολες συνθήκες ζωής που επικρατούσαν εκεί κυρίως κατά τα παλαιότερα χρόνια. Τα θέματα ποικίλουν, όπως π.χ. τα τραγούδια του γάμου και της ξενιτιάς. Το θέμα της ξενιτιάς που βιώθηκε αρκετά από τους κατοίκους του Πωγωνίου κυριαρχεί στα τραγούδια τους. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το Πωγωνίσιο πολυφωνικό τραγούδι, το οποίο δεν συναντάμε σε πολλές μουσικές παραδόσεις στον ελληνικό χώρο. Τα κύρια γνωρίσματα της Πωγωνίσιας μουσικής είναι ο αργός ρυθμός, τα μοιρολόγια, τα γυρίσματα του τραγουδιστή και οι ολιγότονες και πεντατονικές κλίμακες. Τα βασικά όργανα που θα βρείτε εκεί είναι: το κλαρίνο (πνευστό όργανο σολιστικό, με πολύ γνωστό κλαρινίστα της περιοχής τον Πετρολούκα Χαλκιά), το λαούτο (έγχορδο, με μεγάλο σολίστα τον Χρήστο Ζώτο), το βιολί και το ντέφι.

Στη μουσική του Πωγωνίου επικρατούν οι πεντατονικές κλίμακες και αυτό δίνει ένα τελείως διαφορετικό άκουσμα σε σχέση με τις μουσικές της υπόλοιπης Ελλάδας.

Το ηπειρώτικο μοιρολόι, σύμφωνα με τον Κρίστοφερ Κινγκ, Αμερικάνο μουσικολόγο, επιδιώκει να ανακουφίσει την καρδιά από το βάρος της απώλειας. Άλλη μια ακόμη μουσική κατηγορία του Πωγωνίσιου τραγουδιού είναι τα τραγούδια της τάβλας. Είναι τραγούδια τα οποία δεν χορεύονται, αλλά τραγουδιούνται στην αρχή του γλεντιού, καθώς οι θαμώνες τρώνε και πίνουν. Το πολυφωνικό τραγούδι είναι ένας συνδυασμός φωνών και περιέχει διαφόρων ειδών φωνές. Ο "πάρτης" είναι ο βασικός, που εκτελεί την πρώτη φωνή και σπάνια τη δεύτερη.

Βασικός χορός είναι το ηπειρώτικο τσάμικο, αργός και λεβέντικος χορός. Χορεύεται κυρίως από άντρες: ο πρώτος κάνει διάφορες φιγούρες και οι άλλοι από πίσω ακολουθούν. Άλλοι γνωστοί χοροί είναι το συρτό στα δύο και στα τρία, τα οποία χορεύονται και από τα δύο φύλα.

Βαγγέλης Χήτος, Γ' Γυμνασίου

ROSS DALY

Ο Ross Daly γεννήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1952 στο Norfolk της Αγγλίας από Ιρλανδούς γονείς. Ως παιδί άλλαξε πολλούς τόπους διαμονής σε όλο τον κόσμο, από την Ασία ως την Αμερική λόγω του επαγγέλματος του πατέρα του, που ήταν μηχανικός υπολογιστών.

Άρχισε να ασχολείται με τη μουσική από παιδί. Ξεκίνησε από την κλασική, με πιάνο και βιολοντσέλο, και συνέχισε στην εφηβεία του με κιθάρα. Στα τέλη της δεκαετίας του '60 βρίσκεται στο San Francisco. Εκεί μέσα σε ένα γενικότερο κλίμα ελευθερίας και πειραματισμού της εποχής, έρχεται για πρώτη φορά σε επαφή με τη μουσική παράδοση της Ανατολής, γεγονός που άλλαξε ριζικά τη ζωή του. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον γι' αυτόν είχε η Ινδική κλασική μουσική, η οποία έτυχε να είναι η πρώτη ανατολική μουσική παράδοση που μελέτησε. Στα χρόνια που ακολούθησαν ταξίδεψε πολύ, από τη Μεσόγειο ως την Άπω Ανατολή, μελετώντας μια ποικιλία μουσικών οργάνων και παραδόσεων. Την εποχή αυτή δίνει έμφαση στη μουσική της Ινδίας και του Αφγανιστάν.

Το 1975 ταξίδεψε στην Κρήτη, την οποία είχε προηγουμένως επισκεφθεί για ένα σύντομο διάστημα το 1970 και το 1972, και είχε εντυπωσιαστεί από τη λύρα. Έπειτα από μια εξάμηνη περιήγηση στα χωριά του νησιού, όπου γνώρισε λαϊκούς μουσικούς, εγκαταστάθηκε στα Χανιά και ξεκίνησε να μελετά την κρητική λύρα με το μεγάλο δάσκαλο, Κώστα Μουντάκη. Υπήρξε μαθητής του για πολλά χρόνια. Την ίδια περίοδο επισκεπτόταν συχνά την Τουρκία και μελετούσε κλασική οθωμανική, αλλά και λαϊκή τουρκική μουσική. Πέρασε τα επόμενα χρόνια μελετώντας διάφορες μουσικές παραδόσεις όταν τελικά άρχισε να συνθέτει δικά του κομμάτια, που ήταν μια ανάμιξη όλων όσων είχε μελετήσει.

Το 1982 ίδρυσε το μουσικό εργαστήριο «Λαβύρινθος» στο Χουδέτσι Ηρακλείου, που έχει στόχο τη διάσωση και προβολή παραδοσιακών οργάνων απ' όλο τον κόσμο (www.labyrinthmusic.gr). Το εργαστήριο φιλοξενεί πάνω από 300 όργανα λαϊκής και παραδοσιακής μουσικής που προέρχονται από τα ταξίδια του στην Ανατολή.

Τα όργανα δεν είναι απλά μουσειακά εκθέματα, αλλά παίζονται από τους μουσικούς που το επισκέπτονται. Μ' αυτόν τον τρόπο έχει κάνει πράξη την ιδέα του ότι η μουσική παράδοση είναι κάτι ζωντανό που εξελίσσεται κι όχι κάτι που πρέπει να το αντιμετωπίσουμε σαν μουσειακό είδος.

Το 1990 τροποποίησε την κρητική λύρα προσθέτοντας στοιχεία από τη βυζαντινή λύρα και το ινδικό σαράνγκι. Έχει συνεργαστεί με τους πιο σημαντικούς Έλληνες και ξένους μουσικούς, ενώ έχει εκδώσει σχεδόν είκοσι άλμπουμ με τις δουλειές του. Ο ίδιος είναι δεξιοτέχνης πολλών μουσικών οργάνων μεταξύ άλλων, παίζει κρητική λύρα, Αφγανικό ραμπάμπ, λαούτο, πολιτική λύρα, σαράνγκι, ούτι, σάζι και ταμπούρ. Η μουσική του λέγεται ότι ενώνει τη φυσική ροή των αρχαίων παραδόσεων με τις πιο σύνθετες ανάγκες του σύγχρονου ακροατή.

Ο Ross Daly θεωρεί τον εαυτό του υπηρέτη της τέχνης. Πιστεύει πως ο μουσικός είναι ο αγωγός της τέχνης και πως η μουσική πρέπει να περάσει μέσα του ελεύθερα και ανεμπόδιστα. «Η μουσική», λέει, «ενώνει όλα τα κέντρα του ανθρώπου. Είναι συναίσθημα, λογική και ένστικτο μαζί».

Θεωρεί τη μουσική εκπαίδευση πολύ σημαντική καθώς βοηθάει τους μουσικούς να φτάσουν πιο μακριά. Το ταλέντο είναι για τον Ross Daly ένα μεγάλο δώρο, αλλά χωρίς εκπαίδευση, καλλιέργεια κι εργατικότητα ο μουσικός δεν μπορεί να φτάσει μακριά. Άρα, ο μουσικός πρέπει να αφιερώσει τη ζωή του στη βαθύτερη κατανόηση του κόσμου και να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις του σαν έμπνευση. Βασισμένος σ' αυτές τις αρχές ο «Λαβύρινθος» πέρα από εργαστήριο αποτελεί μια παγκόσμια μουσική κοινότητα, όπου μουσικοί από 14-84 ετών συναντιούνται, δημιουργούν, ανταλλάσσουν απόψεις και εξελίσσονται.

«Για μένα η γλώσσα της μουσικής είναι η συνομιλία μου με οτιδήποτε ιερό. Η μουσική μπορεί να σου δώσει οτιδήποτε της ζητήσεις, αλλά πρέπει κι εσύ να της δείξεις την αφοσίωσή σου», Ross Daly.

Γεράσιμος Μαρκής, Γ' Γυμνασίου
Άγγελος Παπίρης, Β' Γυμνασίου

ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΝΘΕΤΕΣ

Ο Μάνος Λοΐζος

(22 Οκτωβρίου 1937 - 17 Σεπτεμβρίου 1982) γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια και υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Έλληνες συνθέτες.

Από μικρή ηλικία ασχολείται με τη μουσική: στην ηλικία των επτά ετών μελετά βιολί, αρχικά ερασιτεχνικά κι έπειτα στο Εθνικό Ωδείο της Αλεξάνδρειας, αλλά καταλήγει στην κιθάρα... Ήταν μαθητής του Αβερώνφειου Γυμνασίου της Αλεξάνδρειας και εκεί ήρθε για πρώτη φορά σε επαφή με τη μουσική. Το 1954, με συνομήλικους φίλους φτιάχνουν μια μικρή κομπανία που παίζει σε φιλικές και οικογενειακές εκδηλώσεις. Ο πατέρας του τού αγοράζει το πρώτο του πιάνο. Αργότερα, το 1955 παίρνοντας το απολυτήριο του Αβερώνφειου Γυμνασίου, έρχεται για ανώτερες σπουδές στην Αθήνα. Με τέσσερις φίλους από την Αλεξάνδρεια συγκατοικούν στο Κολωνάκι. Εγγραφεται στη Φαρμακευτική Σχολή. Το 1956 εγκαταλείπει τη Φαρμακευτική και μπαίνει στην Ανωτάτη Εμπορική, ενώ λίγο μετά παίρνει την απόφαση να εγκαταλείψει και την Ανωτάτη Εμπορική. Για να επιβιώσει κάνει διάφορες δουλειές, από γκαρσόνι σε ταβέρνα της Κω μέχρι γραφίστας σε διαφημιστικό γραφείο της πλατείας Κάνιγγος ή διακοσμητής.

Το 1962 έρχεται σε επαφή με τον Μίμη Πλέσσα κι εκείνος μεσολαβεί στην εταιρία Philips, έτσι ώστε να ηχογραφήσει το πρώτο του τραγούδι. Είναι το "Τραγούδι του δρόμου", ελληνική απόδοση του Νίκου Γκάτσου από ένα ποίημα του Lorca. Τους στίχους έχει "ανακαλύψει" δημοσιευμένους στο περιοδικό Επιθεώρηση Τέχνης. Τραγουδά ο Γιώργος Μούτσος.

Γίνεται ιδρυτικό μέλος και αντιπρόεδρος στο Σύλλογο Φίλων Ελληνικής Μουσικής (Σ.Φ.Ε.Μ.) με στόχο τη στήριξη του έργου του Μίκη Θεοδωράκη αλλά και την προβολή νέων δημιουργιών. Στις τάξεις του συλλόγου θα βρεθούν πολύ γρήγορα ο Χρήστος Λεοντής, ο Γιάννης Μαρκόπουλος, ο Διονύσης Σαββόπουλος, η Μαρία Φαραντούρη, ο Νότης Μαυρουδής, ο Φώντας Λάδης, ο Μάνος Ελευθερίου και πολλοί άλλοι. Αναλαμβάνει τη διεύθυνση της χορωδίας του Σ.Φ.Ε.Μ. και με αυτή συμμετέχει το καλοκαίρι στις παραστάσεις της μουσικής επιθεώρησης του Μίκη Θεοδωράκη "Όμορφη Πόλη", που ανεβαίνει με μεγάλη επιτυχία στο θέατρο Παρκ. Το 1964 εμφανίζεται στην μουσική "Στόα", στο Κολωνάκι, με τη Μαρία Φαραντούρη και το Γιώργο Ζωγράφο. Εκεί, κάποιο βράδυ, ένα νεαρό κορίτσι θα του δώσει δυο στίχους που θα παίξουν βασικό ρόλο στην κατοπινή πορεία του. Το κορίτσι είναι η Κωστούλα Μητροπούλου και οι στίχοι προορίζονται για τα τραγούδια "Ο δρόμος" και "Ο στρατιώτης".

Έπειτα, το 1965, παντρεύεται τη Μάρω Λήμνου, τη μετέπειτα συγγραφέα παιδικών βιβλίων, γνωστή ως Μάρω Λοΐζου. Με τη

Μάρω έχουν γνωριστεί τρία χρόνια πριν στα παρασκήνια της "Όμορφης Πόλης", συνυπάρχουν στο Σ.Φ.Ε.Μ. και έχουν ήδη γράψει μαζί και κάποια τραγούδια. Δύο από αυτά, το "Νύχτα μικρή αρχόντισσα" και το "Φεγγάρι έρημο" τραγουδά ο Γιάννης Πουλόπουλος. Θα ακολουθήσουν -με τον Γιάννη Πουλόπουλο πάλι- τα τραγούδια "Καράβια-Αλήτες" (στίχοι του Φώντα Λάδη), "Μικρός ο κόσμος γύρω μου" (στίχοι του Θανάση Χαμπίτη), "Ο δρόμος" με τη Σούλα Μπιρμπίλη (ένα ακόμα μελοποιημένο ποίημα του Lorca με ελληνικούς στίχους του Νίκου Γκάτσου), "Η κιθάρα" και η "Πρωτομαγιά" σε στίχους Μάρως Λήμνου. Γνωρίζει τον Γιάννη Νεγρεπόντη και πάνω σε στίχους του γράφει τον "Τρίτο Παγκόσμιο" και αρκετά ακόμα τραγούδια που θα παραμείνουν ανέκδοτα στη δισκογραφία, αλλά θα ακουστούν αρκετά στο πλαίσιο του νεολοιαιστικού κινήματος της εποχής. Γράφει μουσική για το έργο του Lorca "Το Σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα" από την Αλέκα Κατσέλη, για τη "Ρέστια" που ανεβάζει η Αλκηστις Γάσπαρη και για το "Ένα Κορίτσι στο Παράθυρο" που ανεβάζει ο Μίμης Φωτόπουλος. Με μουσικές και τραγούδια του γυρίζεται η ταινία "Μπετόβεν και Μπουζούκι" του Ορέστη Λάσκου.

Τον Αύγουστο του 1966 γεννιέται η κόρη του Μυρσίνη. Κυκλοφορεί από την εταιρία Odeon, το πρώτο τραγούδι που γράφει πάνω σε στίχους του Λευτέρη Παπαδόπουλου ("Αυτό τ' αγόρι") και γνωρίζει επιτυχία. Τα δύο επόμενα τραγούδια που γράφουν μαζί και κυκλοφορούν με ερμηνεύτρια τη Ζωή Φυτούση ("Σαββατόβραδο" και "Πώς τον αγαπώ") θα περάσουν μάλλον απαρατήρητα. Το Δεκέμβριο, παρουσιάζει για πρώτη φορά σε συναυλία στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά και με τραγουδιστές τη Μαρία Φαραντούρη και το Γιώργο Ζωγράφο, τον κύκλο τραγουδιών "Τα Νέγρικα" που έχει γράψει πάνω σε στίχους του Γιάννη Νεγρεπόντη. Είναι η πρώτη απόπειρα συνύπαρξης με τους σύγχρονους διεθνείς νεανικούς ρυθμούς και τα ηλεκτρικά όργανα. Το 1970, κυκλοφορούν οι "Θαλασσογραφίες", δεύτερος μεγάλος δίσκος του, πάλι με στίχους του Λευτέρη Παπαδόπουλου. Παράλληλα, ηχογραφεί σκόρπια τραγούδια με το Στέλιο Καζαντζίδη ("Δε θα ξαναγαπήσω", "Όταν βλέπετε να κλαίω") και το Γιάννη Καλατζή ("Παραμυθάκι μου", "Τα πλεούμενα"). Το 1974 κυκλοφορεί ο δίσκος "Καλημέρα Ήλιε" με στίχους του Δημήτρη Χριστοδούλου. Μέσα στο ξέφρενο κλίμα της μεταπολίτευσης συμμετέχει σε μεγάλες λαϊκές συναυλίες της εποχής. Το 1975, εννιά χρόνια μετά την πρώτη τους παρουσίαση σε συναυλίες, κυκλοφορούν για πρώτη φορά στη δισκογραφία τα "Νέγρικα", με στίχους του Γιάννη Νεγρεπόντη, ενώ το 1976 κυκλοφορούν "Τα Τραγούδια μας", ένας κύκλος λαϊκών τραγουδιών με στίχους του Φώντα Λάδη. Στη συνέχεια, κυκλοφορεί ο δίσκος "Για μια Μέρα Ζωής" που είναι και ο τελευταίος του. Μέσα από τραγούδια με στίχους διαφόρων στιχουργών επιχειρεί μια προσέγγιση στον ηλεκτρικό ήχο της εποχής.

Τέλος, τον Οκτώβριο του 1981 θα μπει στο Γενικό Κρατικό με περικαρδίτιδα και νεφρική ανεπάρκεια και, στο τέλος του χρόνου, θα ταξιδέψει στη Μόσχα για ιατρικές εξετάσεις, ενώ το 1982, στις 8 Ιουνίου θα χτυπηθεί από εγκεφαλικό επεισόδιο. Θα μείνει ένα μήνα στο νοσοκομείο και στις 16 Αυγούστου θα ταξιδέψει εκ νέου στη Μόσχα, προκειμένου να συνεχίσει τη νοσηλεία του. Στις 7 Σεπτεμβρίου θα υποστεί και δεύτερο εγκεφαλικό, το οποίο θα αποβεί μοιραίο. Δέκα μέρες αργότερα (17 Σεπτεμβρίου) θα φύγει για πάντα...

Ευαγγελία Μουκάνου, Γ' Γυμνασίου

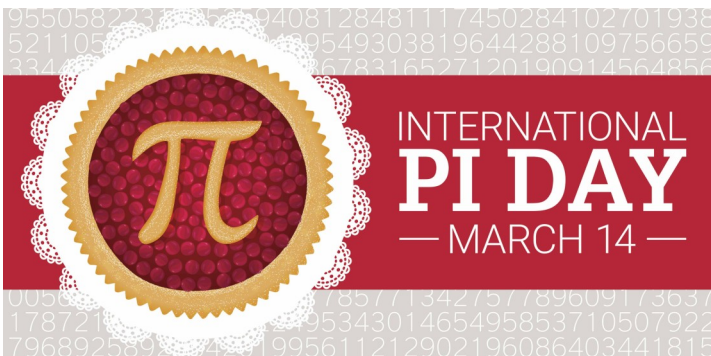
Παγκόσμια Ημέρα του $\pi = 3.14$

Η **Ημέρα του πι (Pi Day)** είναι ένας ετήσιος εορτασμός για τη μαθηματική σταθερά π (πι), δηλαδή τον λόγο της περιφέρειας προς τη διάμετρο κάθε κύκλου.

Η Ημέρα του πι εορτάζεται κάθε χρόνο στις 14 Μαρτίου (3/14 με τον αμερικανικό τρόπο γραφής των ημερομηνιών), επειδή το 3, το 1 και το 4 είναι τα πρώτα τρία ψηφία του αριθμού π ($\pi = 3,14159\dots$) στο δεκαδικό σύστημα αρίθμησης. Το 2009 η Βουλή των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ υποστήριξε τη θέσπιση της "Ημέρας του πι".

Εκτός της Ημέρας του πι, υπάρχει και η Ημέρα προσεγγίσεως του πι (Pi Approximation Day), στις 22 Ιουλίου κάθε χρόνου (22/7 με τον δικό μας τρόπο γραφής των ημερομηνιών), καθώς το κλάσμα 22/7 αποτελεί μία συνηθισμένη προσέγγιση του π , χρονολογούμενη από τον Αρχιμήδη.

Το 1988 οργανώθηκε η πρώτη γνωστή εορταστική εκδήλωση μεγάλης κλίμακας για την Ημέρα του πι. Οργανωτής της ήταν ο Αμερικανός φυσικός και καλλιτέχνης Λάρυ Σω (Larry Shaw) στο μουσείο Exploratorium του Σαν Φρανσίσκο, όπου εργαζόταν. Ο εορτασμός εκείνος περιελάμβανε παράσταση του προσωπικού και των επισκεπτών του μουσείου γύρω από έναν από τους κυκλικούς χώρους του, καθώς και την κατανάλωση στρογγυλών φρουτοπιτών (η λέξη *pie* = πίτα, είναι στην αγγλική ομόσημη του π).

Ολόκληρος ο μήνας Μάρτιος του 2014 (3/14) εορτάσθηκε από μερικούς ως «μήνας του πι». Το επόμενο έτος, το 2015, η Ημέρα του πι είχε και πάλι ιδιαίτερη σημασία, ιδίως στις 9:26:53 π.μ., όταν η ημερομηνία (3/14/15) και η ώρα αντιπροσώπευαν τα πρώτα 10 ψηφία του π .

Συμπληρώνοντας την τριετία, η Ημέρα του πι το 2016 ήταν επίσης σημαντική, καθώς η ημερομηνία (3/14/16) αντιπροσώπευε το π στρογγυλεμένο στα 4 πρώτα δεκαδικά ψηφία του.

Η Ημέρα του πι έχει εορτασθεί με πολλούς και διάφορους τρόπους, όπως τη συζήτηση της σημασίας του αριθμού, την κατανάλωση και το πέταγμα πιτών, κ.ά.

Επίσης, το Πρίνστον φιλοξενεί πολυάριθμες εκδηλώσεις σε έναν κοινό εορτασμό της Ημέρας του πι και των γενεθλίων του Άλμπερτ Αϊνστάιν, τα οποία συμπίπτουν την ίδια ημερομηνία. Ο Αϊνστάιν έζησε στο Πρίνστον περισσότερο από είκοσι χρόνια, εργαζόμενος στο Ινστιτούτο Προχωρημένων Σπουδών.

Βαγγέλης Μπέλλος, Β' Γυμνασίου

Ταινία μικρού μήκους Υπερ-φιλία

Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, το τμήμα μας, το Β1 Γυμνασίου του Μουσικού Σχολείου Πρέβεζας, έλαβε συμμετοχή στον 9ο Διεθνή Μαθητικό Διαγωνισμό Ταινιών Μικρού Μήκους με την ταινία "Υπερ-φιλία". Πρόκειται για μια φανταστική ιστορία με θέμα την πολύχρονη φιλία δύο μαθητών. Όταν, λοιπόν, η φιλία τους βρίσκεται σε κίνδυνο, ποιος θα έρθει για να σώσει την κατάσταση; Μία ομάδα δυνατών υπερηρώων φυσικά! Μέσα από εναλλαγές, από τον έναν κόσμο στον άλλον, οι μαθητές μαθαίνουν την πραγματική αξία της φιλίας και κάνουν τα πάντα για να τη διατηρήσουν.

Η ιδέα αντλήθηκε από τις ισχυρές φιλίες των ίδιων των μαθητών της τάξης. Μπορεί η ταινία να είναι σχετικά μικρή, ωστόσο το νόημα που περνά στους θεατές είναι σίγουρα μεγάλο και σημαντικό.

Μπορείτε να δείτε την ταινία μας στην εφαρμογή YouTube, αναζητώντας την με τον τίτλο της ή ακολουθώντας τον σύνδεσμο: <https://www.youtube.com/watch?v=ZYBdWiPrOYM>

Η προσπάθειά μας ήταν μεγάλη και ελπίζουμε όποιος τη δει να την απολαύσει όσο απολαύσαμε εμείς τα γυρίσματα!

Εβελίνα Κοτσαρίνη (σεναριογράφος-σκηνοθέτης),
Β' Γυμνασίου

Περιεχόμενα

Μουσική

Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

«Ο Αττίκ στο Παρίσι... και άλλες ιστορίες»

Παρακολουθήσαμε την εκπληκτική παράσταση «Ο Αττίκ στο Παρίσι... και άλλες ιστορίες» με τον Γιώργη Χριστοδούλου και τη Χάρη Σταυρακάκη στο Θεατρικό Εργαστήρι Πρέβεζας, που φιλοξένησε την παράσταση, και φύγαμε κατενθουσιασμένοι και γεμάτοι γλυκά συναισθήματα γι' αυτό το ταξίδι σε αγαπημένα τραγούδια και σε ιστορίες βγαλμένες από παραμύθι...

«Ο Αττίκ στο Παρίσι... και άλλες ιστορίες» είναι μια διαφορετική μουσική παράσταση βασισμένη στα τραγούδια του Αττίκ, αλλά και σε μεγάλες επιτυχίες του μεσοπολέμου των Γιαννίδη, Σακελλάριου, Σουγιούλ, Ραπίτη κ.ά. Είναι μια συναυλία που αποκαλύπτει με όχημα την αφήγηση των σύγχρονων παραμυθιάδων, την ιστορία που κρύβεται πίσω από κάθε τραγούδι, έτσι ώστε ο θεατής να τα ανακαλύψει και να γοητευτεί από τη μαγεία τους.

Λίγα λόγια για την παράσταση:

Το πρώτο μέρος της παράστασης διατρέχει την άγνωστη ιστορία της ζωής του Αττίκ στο Παρίσι, από την πρώτη μέρα που φτάνει ως φοιτητής της Σορβόνης, αλλά αποφασίζει να εγκαταλείψει τις σπουδές για να σπουδάσει μουσική στο Κονσερβατόριο με σπουδαίους καθηγητές, όπως τον Καμίγ Σαιν-Σανς και τον Γκαμπριέλ Φωρέ, ενώ παράλληλα ξεκινάει την καριέρα του ως συνθέτης και τραγουδοποιός. Μέσα σε λίγα χρόνια γράφει πάνω από 300 τραγούδια, που θα τον κάνουν έναν από τους πιο επιτυχημένους συνθέτες της πόλης του φωτός. Ο Γιώργης Χριστοδούλος μέσα από μια τριχρόνη έρευνα ανακάλυψε αυτά τα πρώτα αδισκογράφητα χαμένα νεανικά τραγούδια του τραγουδοποιού και τα παρουσίασε για πρώτη φορά σε μια έκδοση με τίτλο "Ο Αττίκ στο Παρίσι" (Μικρή Άρκτος 2016). Το βιβλίο-cd σημείωσε μεγάλη επιτυχία και έχει ως τώρα φτάσει τις τρεις εκδόσεις.

Ο Γιώργης Χριστοδούλος, αναλαμβάνει ρόλο story-teller και εξιστορεί τις άγνωστες πτυχές της ζωής και του έργου του Αττίκ, ενώ ερμηνεύει με τη ζεστή φωνή του και τη συνοδεία του Χάρη Σταυρακάκη (πιάνο και ακορντεόν) τα τραγούδια του μεγάλου συνθέτη.

Στο δεύτερο μέρος τα πιο γνωστά και αγαπημένα τραγούδια του μεσοπολέμου αποκαλύπτονται μέσα από τις γοητευτικές ιστορίες τους. Για ποια γυναίκα γράφτηκε το «Ας ερχόσουν για λίγο» ή το «Δυο πράσινα μάτια», ποια μεγάλη διαχρονική επιτυχία απορρίφθηκε από τους παραγωγούς, ποια τραγούδια γέννησε ο νόμος που ήθελε τις γυναίκες να κυκλοφορούν με μακριά και μόνο φουστάνια και... με ποιον παράδοξο τρόπο γίνονταν γνωστά τα τραγούδια εκείνης της εποχής;

Αυτά κι ένα σωρό άλλα ερωτήματα απαντώνται μέσα από τη ροή της παράστασης που διανθίζεται από τις πιο όμορφες μελωδίες που γεννήθηκαν ποτέ από Έλληνες συνθέτες και στιχουργούς.

(από τη σελίδα του θ.ε.π.)

Ο Γιώργης Χριστοδούλος μιλά Στη Διαπασών

Μετά την παράσταση είχαμε τη χαρά να μιλήσουμε με το Γιώργη Χριστοδούλου και να μας πει λίγα λόγια για τη δουλειά του, τον Αττίκ, αλλά και για τον ίδιο.

Ποια είναι η δική σας σχέση με τη μουσική και την ηθοποιία;

Η σχέση μου είναι σχεδόν ερωτική. Καθώς ο έρωτας δεν είναι μόνο ανθρώπινος, μπορείς να ερωτεύεσαι ακόμα και με ένα πράγμα, ακόμα και με την άνοιξη μπορεί να είναι κάποιος ερωτευμένος. Εγώ, όπως είπα, είμαι ερωτευμένος με τη σκηνή, δηλαδή -για να καταλάβετε- ο έρωτας μπορεί να δημιουργηθεί ακόμα και πάνω στο σανίδι. Άλλωστε δεν μπορώ να μην είμαι ερωτευμένος με το θέατρο και γενικότερα με την τέχνη. Η τέχνη είναι κάτι το μοναδικό, σε κάνει να ονειρεύεσαι, σε εξισορροπεί, σου αλλάζει το χαρακτήρα, σε κάνει καλύτερο άνθρωπο, εξαλείφει τον πόνο... αυτό κάνει η τέχνη και κάθε μορφή τέχνης. Άλλωστε μην ξεχνάμε πως καλλιτέχνης δεν είναι μόνο αυτός που ασκεί την τέχνη, αλλά είναι και οι απλοί άνθρωποι, οι θεατές, για παράδειγμα, μιας παράστασης, οι ακροατές ενός τραγουδιού, και αυτοί έχουν το δικαίωμα να ονομάζονται καλλιτέ-

χνης. Αυτή, λοιπόν, είναι σχέση μου με τη μουσική, το θέατρο και γενικότερα την τέχνη και κρατάει περίπου 25 χρόνια. Κάθε φορά προσπαθώ να την εξελίσσω και να την κάνω πιο περίεργη και ενδιαφέρουσα. Εγώ προσωπικά ξεκίνησα από ηθοποιός, αλλά σε κάθε ρόλο μου τραγουδούσα. Αγαπώ το τραγούδι. Γι' αυτό δημιούργησα αυτό το θέατρο, γιατί συνδυάζει και τη μουσική και την ηθοποιία.

Τι σας τράβηξε το ενδιαφέρον, έτσι ώστε να ασχοληθείτε με μια μουσική αρκετά «παλιά», μια μουσική ενός αιώνα πριν; Όπως αναφέρθηκε και στην παράσταση, η γιαγιά σας έπαιξε έναν σημαντικό ρόλο, αλλά μόνο αυτός ο παράγοντας σας ώθησε εκεί;

Σίγουρα παίζει μεγάλο ρόλο το τι παίρνεις όταν είσαι μικρός. Αυτό θα σε διαμορφώσει σε όλη τη σταδιοδρομία της ζωής σου. Όλα όσα θα κάνεις, όλα τα βήματα που θα κάνεις, πάντα θα συνδέονται και θα σε γυρίζουν στα παιδικά σου χρόνια. Ωστόσο, δεν πιστεύω ότι τα τραγούδια αυ-

τά που είναι καλά, παλιώνουν κάποτε. Αυτά τα τραγούδια εγώ δεν τα θεωρώ παλιά. Για παράδειγμα, δεν μπορείς να πεις ότι ο Σούμπερτ έχει παλιώσει, ούτε ο Τσαϊκόφσκι, διότι είναι κλασικοί δεν μπορούν να ξεχαστούν, πάντα τα έργα τους θα παραμένουν διαχρονικά. Αυτά τα έργα που κατάφεραν να σπάσουν το φράγμα του χρόνου, να μην γεράσουν και να συνεχίζουν να παραμένουν διαχρονικά δεν μπορούν ποτέ κατά τη γνώμη μου να θεωρηθούν παλιά. Έτσι είναι και τα τραγούδια του Αττίκ.

Εσείς ποιοι πιστεύετε πως είναι οι παράγοντες που κρατούν αυτά τα τραγούδια, και πιο συγκεκριμένα τα τραγούδια του Αττίκ, ακόμα στο φως; Είναι η μουσική τους, οι στίχοι τους;

Και οι δύο αυτοί παράγοντες, και ο στίχος και η μουσική τους. Απλώς ίσως κάποιες φορές η ερμηνεία είναι αυτή που μπορεί να παλιώσει έστω και λίγο ένα τέτοιο τραγούδι. Αλλά και πάλι αν το πεις λιτά, χωρίς πολλά, και αφήσεις το νόημά του να περάσει, τότε θα συνεχίζουν να παραμένουν φρέσκα. Άλλωστε πολλά από τα τραγούδια εκείνης της εποχής χρησιμοποιούνται και σήμερα σε διάφορες ταινίες, και μοιάζουν σαν τραγούδια που έχουν γραφεί μόλις τώρα, ενώ είναι γραμμένα πριν από έναν αιώνα. Η απλότητα των στίχων των τραγουδιών εκείνων, ταιριάζει με όλες τις εποχές. Για παράδειγμα, μέσα από αυτούς τους στίχους μπορεί να απεικονίζονται τα συναισθήματα ενός δεκαπεντάχρονου παιδιού που πρωτοερωτεύεται. Για μένα, λοιπόν, για όλους αυτούς τους παράγοντες τα τραγούδια που επιλέγω να πω δεν παλιώνουν ποτέ· ναι μεν γράφονται σε μια συγκεκριμένη εποχή, αλλά αυτό δεν σημαίνει πως θεωρούνται παλιά.

Τι ήταν αυτό που έκανε τον Αττίκ γνωστό και διάσημο στην εποχή του;

Στην Ελλάδα, ήταν το γεγονός ότι έγραψε τα πρώτα τραγούδια που το περιεχόμενό τους ήταν ιστορίες. Τότε υπήρχαν τα παραδοσιακά τραγούδια, οι όπερες και οι οπερέτες. Μέχρι τότε, όμως, κανείς δεν είχε γράψει τραγούδια τέτοιου είδους, με τέτοιο περιεχόμενο όπως ο Αττίκ· δεν υπήρχαν τραγούδια τον 20ό αιώνα που αναφέρονταν σε τέτοιες ιστορίες. Τα τραγούδια του Αττίκ άλλωστε έχουν γίνει θεατρικά έργα, όπως για παράδειγμα «Το οργανάκι» και διάφορα άλλα.

Η μουσική του Αττίκ απευθυνόταν σε κάποια συγκεκριμένη «μερίδα» ατόμων;

Όχι, η μουσική του Αττίκ δεν απευθυνόταν σε κάποια συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων. Αντιθέτως, η μουσική του, αλλά και ο ίδιος αγαπήθηκαν από όλα τα στρώματα της τότε κοινωνίας.

Τι ήταν αυτό που έκανε τον Αττίκ τόσο αγαπητό;

Η προσωπικότητά του, καθώς και τα μηνύματα που περνούσε μέσω των τραγουδιών του ήταν οι λόγοι για τους οποίους ο Αττίκ έγινε καθολικά αποδεκτός. Ο Αττίκ πέρα από το ευαίσθητο και συναισθηματικό κομμάτι του χαρα-

κτήρα του, ήταν γλεντζές και είχε αίσθηση του χιούμορ, καθώς έκανε πολλές πλάκες και φάρσες με τους φίλους του. Ακόμη ένα χαρακτηριστικό που τον έκανε αγαπητό στο κοινό ήταν ότι αγαπούσε πολύ τα παιδιά. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα ταξίδευε ως τα Κύθηρα και αφιλοκερδώς πρόβαλλε ταινίες σε σπίτια, ενώ κούρδιζε και τα πιάνο της πόλης. Τα μηνύματα που επιδίωκε να περάσει ο Αττίκ μέσω των τραγουδιών του ήταν ένα ακόμη χαρακτηριστικό που τον έκανε αγαπητό στον κόσμο. Εκτός από τα συναισθηματικά θέματα των τραγουδιών του, ο Αττίκ έγραφε και τραγούδια με

πολιτικό περιεχόμενο· κατά την περίοδο της Κατοχής επιδίωκε να περάσει μηνύματα στον κόσμο, τα θέματα των τραγουδιών του τον ένωναν με τον κόσμο.

Τι είναι αυτό που τον κάνει να ακούγεται και σήμερα;

Οι κύριοι λόγοι που κάνουν τα τραγούδια του να αντέχουν στο χρόνο είναι η αμεσότητα, η απλότητα, καθώς και η λιτότητα των τραγουδιών και η μαστοριά του συνθέτη. Τα τραγούδια του είναι γραμμένα έτσι ώστε να μην τα βαριέσαι, να μένουν αναλλοίωτα στο χρόνο, ο καθένας που τα ακούει να ακουμπούν την ψυχή του. Ο Αττίκ μπορεί να είχε γράψει ένα τραγούδι για ένα συγκεκριμένο άτομο, όμως, ήταν γραμμένο με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε ο καθένας που το ακούει να σκέφτεται το δικό του μοναδικό άτομο.

*Αμαλία Δημητρακοπούλου,
Κωνσταντίνος Ντάκουλας,
Γ' Γυμνασίου*

Για μια ακόμη φορά να ευχαριστήσουμε το θ.ε.π., που «φιλοξενεί» κι εμάς για τις συνεντεύξεις των φιλοξενούμενων καλλιτεχνών του και ιδιαίτερα την κα Λίλη Σακκά.

Φαίδων Γεωργίτσης

Ο Φαίδων Γεωργίτσης γεννήθηκε στην Αθήνα στις 26 Ιανουαρίου 1939. Ήταν ηθοποιός, σκηνοθέτης της τηλεόρασης, του θεάτρου και του κινηματογράφου. Σπούδασε στις Δραματικές Σχολές του Κάρολου Κουν, Χρήστου Βλαχιώτη και Πέλου Κατσέλη. Η πρώτη του κινηματογραφική εμφάνιση ήταν το 1960 στην ταινία "Ποτέ την Κυριακή".

Μέσα από τις ταινίες-μιούζικαλ της Φίνος Φιλμς, ο Φαίδων Γεωργίτσης απέκτησε δημοσιότητα. Στην τηλεόραση πρωτοεμφανίστηκε το 1972 στη σειρά "Κόκκινο δαχτυλίδι".

Η γοητεία και το ταλέντο του εντυπωσίαζαν τις γυναίκες, οι οποίες του έδωσαν το παρατσούκλι ο "Έλληνας James Dean" εκείνος όμως το απεχθανόταν, γιατί θαύμαζε τον Μάρλον Μπράντο. Ήταν γεννημένος για τον κινηματογράφο και είχε μια αξιοζήλευτη καριέρα στα μιούζικαλ του Γιάννη Δαλιανίδη. Η Ζωή Λάσκαρη, η Μαίρη Χρονπούλου και ο Κώστας Βουτσάς υπήρξαν ονόματα που συνόδευαν συχνά το Γεωργίτση στις ταινίες. Το ταλέντο του αναδείχτηκε μέσα από πολύ γνωστές παλιές ελληνικές ταινίες, όπως «Οι θαλασσιές οι χάντρες», «Νύχτα γάμου», «Ένας υπότις για τη Βασούλα», «Μια κυρία στα μπουζούκια» και πολλές άλλες.

Η ζωή του δεν έμελλε να είναι εύκολη. Στα τρία του χρόνια χάνει την δεκάχρονη αδερφή του από ένα θανατηφόρο ατύχημα που σημάδεψε την οικογένειά του για τα επόμενα χρόνια. Αργότερα, βιώνει τα τραγικά χρόνια της Κατοχής και της πείνας. Από μικρός ήθελε να ασχοληθεί με την τέχνη της υποκριτικής, αλλά δεν μπορούσε να μην πραγματοποιήσει το χατίρι του πατέρα του να μπει το 1956 στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων. Δεν εγκαταλείπει, ωστόσο, τόσο εύκολα το όνειρό του... Τα παρατά όλα και αποφασίζει να σπουδάσει υποκριτική. Ο πατέρας του από την άλλη μεριά, δυσαρεστημένος από την απόφαση του γιου του θέλει να τον αποτρέψει και τον φοβίζει με απειλές για αυτοκτονία.

Γίνεται αμέσως δεκτός στη Δραματική Σχολή του Κάρολου Κουν, αφού είχε πάρει αναβολή από τη στρατιωτική του θητεία. Αφού αποφοίτησε από τη σχολή του Κουν, φοίτησε σε δύο ακόμα Δραματικές Σχολές, του Χρήστου

«Αυτή μέχρι μουστάκι θα σε βάλει να ξορίσεις!»
Αγαπημένη ατάκα του Γιάννη Βογιατζή, που προειδοποιεί το Φαίδωνα Γεωργίτση για το πού θα καταλήξει ο έρωτάς του για τη Ζωή Λάσκαρη, από την ταινία «Οι Θαλασσιές οι Χάντρες»

Βλαχιώτη και του Πέλου Κατσέλη, και λίγο έλειψε τότε να καθούν οι σχέσεις με τους γονείς του, που ήταν αντίθετοι.

Για το Φαίδωνα Γεωργίτση η μία επιτυχία ακολουθούσε την άλλη! Ξεκίνησε τη λαμπρή του καριέρα στο σανίδι και το πανί ήδη από σπουδαστής και αμέσως βρήκε τη θέση του στην ελληνική σκηνή. Στο θέατρο πρωτοεμφανίστηκε το 1963 με την παράσταση "Νεκροί χωρίς τάφο", με το θίασο του Λεωνίδα Τριβιζά, ενώ αμέσως μετά συνεργάστηκε με το Θέατρο Τέχνης του Κουν, του Μίνωα Βολανάκη και το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος. Κάποια στιγμή δημιούργησε το δικό του θίασο με την Μπέτυ Αρβανίτη, αλλά δυστυχώς δεν μακροήμερευσε.

Οι επαγγελματικές του υποχρεώσεις ήταν πολλές και οι δουλειές που του προσφέρονταν δεν σταματούσαν. Συνολικά έπαιξε σε περισσότερες από σαράντα ταινίες, που είναι χαραγμένες στη μνήμη του ελληνικού κοινού.

Ήταν από τους μεγαλύτερους γόηδες της εποχής και συμπρωταγωνιστούσε συχνά με όμορφες νέες ηθοποιούς. Φαινόταν ότι είχε ήρθε για να μείνει, όχι μόνο στο ελληνικό θέαμα, αλλά και στις καρδιές των γυναικών: μία από τις γοητευμένες γυναίκες υπήρξε και η Αλίκη Βουγιουκλάκη. Το 1967 συναντά την Μπέτυ Αρβανίτη, που αργότερα θα γίνει η πρώτη του σύζυγος. Το ζευγάρι χώρισε μετά από τρία χρόνια λόγω ασυμφωνίας χαρακτήρων.

Την πραγματική αγάπη τη γνώρισε στις αρχές του '70 στη Ρώμη, κατά τα γυρίσματα μιας ταινίας. Ήταν η γαλλικής καταγωγής καλλονή Μπέτσι. Την επόμενη χρονιά παντρεύτηκαν και απέκτησαν δυο παιδιά, τον Ραφαέλο και την Μαρίζα.

Αποχαιρέτησαμε το Φαίδωνα Γεωργίτση την 1η Μαρτίου του 2019. Η γοητεία, το ταλέντο του και η προσφορά του στον ελληνικό κινηματογράφο είναι ανεκτίμητα και θα μείνουν για πάντα στη μνήμη μας!

Ο δεξιότηχνης του δημοτικού κλαρίνου Κώστας Χαρισιάδης στο Μουσικό Σχολείο Πρέβεζας

Στο πλαίσιο του μαθήματος της ερευνητικής εργασίας (Project) "Παραδοσιακή μουσική και μουσικοί της Πρέβεζας" στο τμήμα Α1 Λυκείου του σχολείου μας, έπειτα από πρόσκλησή μας μας επισκέφθηκε ένας από τους παλαιότερους, αλλά και καλύτερους μουσικούς της Ηπείρου, ο κ. Κώστας Χαρισιάδης.

Ήρθε στο σχολείο για να μας παραχωρήσει συνέντευξη σχετικά με την παραδοσιακή μουσική της Πρέβεζας. Σε ερώτησή μας από πού κατάγεται μας είπε ότι γεννήθηκε

και μεγάλωσε στο Δελβινάκι. Άρχισε να παίζει κλαρίνο σε ηλικία οχτώ χρονών, ενώ στα δεκαπέντε του χρόνια μετακόμισε στα Ιωάννινα.

Στην ερώτηση αν η εξέλιξη της παραδοσιακής μουσικής έχει αλλοιώσει την παλιά παραδοσιακή μουσική, μας τόνισε ότι έχουν αλλοιωθεί τα τραγούδια, διότι παλιά υπήρχε λαούτο, ντέφι, κλαρίνο και βιολί, ενώ τώρα έχουν αντικατασταθεί από ντραμς και ηλεκτρική κιθάρα. Παλιά η κιθάρα ή το λαούτο ήταν όργανα που κρατούσαν το ρυθμό, ενώ τώρα είναι σολιστικά. Όταν σήμερα ανοίγει την τηλεόραση κι ακούει κλαρίνο, την κλείνει κατευθείαν, διότι πιστεύει πως παίζουν λάθος.

Ρωτήσαμε τον κ. Χαρισιάδη πώς ηχογραφούσαν στην εποχή του τα τραγούδια που έπαιζαν και μάθαμε από τον ίδιο την τεχνική του κεριού. Στο κερί τυπωνόταν από ειδικό μηχάνημα ο ήχος σε χρόνο τριών λεπτών. Ρωτήσαμε επίσης για τις συνεργασίες του με αξιόλογους -για τον ίδιο- μουσικούς της εποχής του. Ο κ. Χαρισιάδης έπαιξε με τον Τζέμο, πολύ καλό βιολιστή, και το Δημοσθένη Καταρτζή, που καταγόταν από τη Μ. Ασία και έπαιζε ούτι. Συνεργάστηκε με το Φώτη Ντίνου, επίσης βιολιστή, με μουσικούς που έπαιζαν σαντούρι, το Νίδα Δημητρίου, το Νίκο Αναστασίου και τον Τουρκοβασίλη, μαθητή του Τζάρα. Έχει ηχογραφήσει τραγούδια με την Τασία Βέρα, αλλά και τα τραγούδια Γενοβέφα και Μπάλο. Μάλιστα επειδή δεν είχαν εξοπλισμό ηχογράφησης τον έφεραν από την Αμερική.

Τον ρωτήσαμε για τα γλέντια παλιά και σήμερα. Θεωρεί ότι στην εποχή του τα γλέντια ήταν αυθεντικά, ενώ σήμερα δεν προσεγγίζουν την παράδοση. Σχολιάζει ότι σήμερα τα γλέντια χάλασαν, σταμάτησαν οι παραγγελιές και αντικαταστάθηκαν από το πρόγραμμα. Επιπλέον, τα γλέντια στα πανηγύρια διαρκούσαν μέρες, το μεγαλύτερο μάλιστα που έχει παίξει ήταν οκταήμερο στη Λάρισα. Οι καλύτεροι χορευτές στα πανηγύρια και στα γλέντια ήταν οι Ζαγορί-

σιοι. Ωστόσο, οι γυναίκες δεν πήγαιναν στα γλέντια. Θυμάται χαρακτηριστικά τα γλέντια που γίνονταν στο νησί των Ιωαννίνων, στα οποία δεν πήγαιναν οι ντόπιοι, αλλά μόνο οι νησιώτες που είχαν εγκατασταθεί στα Γιάννενα, γιατί εκεί παίζονταν νησιώτικα τραγούδια. Μας είπε ακόμα ότι οι μουσικοί της εποχής του έπαιζαν εκτός από τα πανηγύρια και σε γάμους. Συνόδευε και ο ίδιος νύφες για το στεφάνωμα - όπως χαρακτηριστικά αναφέρθηκε στο γάμο- παίζοντας σε μια πορεία για την εκκλησία με

τα πόδια ή με άλογα που μπορεί να διαρκούσε δύο ή τρεις ώρες.

Πιστεύει ότι οι γυναίκες δεν είναι κακό να παίζουν κλαρίνο. Άλλωστε, το ίδιο συμβαίνει και στις ευρωπαϊκές ορχήστρες, ενώ και ο ίδιος έχει μαθήτρια που παίζει κλαρίνο.

Θεωρεί ότι τα σημερινά εργοστασιακά κλαρίνα που κυκλοφορούν στο εμπόριο παράγουν κακής ποιότητας ήχο, με συνέπεια να χαλάει το άκουσμα. Κατά τη διάρκεια της καριέρας του αγόρασε πολλά χειροποίητα ποιοτικά κλαρίνα, τα οποία έδινε και συνεχίζει να δίνει στους μαθητές του. Δίδαξε την τέχνη του κλαρίνου σε πολλούς μαθητές από όλη την Ελλάδα και δεν έχει σταματήσει μέχρι σήμερα.

Στο τέλος, ευχαριστήσαμε θερμά τον κ. Κώστα Χαρισιάδη που με υπομονή και όρεξη απάντησε στις ερωτήσεις μας.

Υπεύθυνος καθηγητής: κ. Δημήτρης Τσιώκος. Στην υλοποίηση της επίσκεψης συνέβαλε και ο καθηγητής λαούτου, κ. Βασίλης Τριάντης.

Χρήστος Λαϊνάς, Α' Λυκείου

Οι ιστορικές εξελίξεις στην Ευρώπη: 17ος-19ος αιώνας

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας στη Γ΄ Γυμνασίου, οι μαθητές και οι μαθήτριες του Γ1 και Γ2 τμήματος του σχολείου κλήθηκαν να υλοποιήσουν μια εργασία: να γράψουν ένα άρθρο για τις ιστορικές εξελίξεις στην Ευρώπη, αλλά και ειδικότερα για την Ελλάδα, από τον 17ο αι. έως τη δημιουργία του ελληνικού κράτους.

Η καλύτερη εργασία θα δημοσιευόταν στην εφημερίδα του σχολείου και, όπως ήταν αναμενόμενο, η επιλογή ήταν πολύ δύσκολη...

Το άρθρο, όμως, της Αριάδνης τελικά ξεχώρισε και το δημοσιεύουμε!

Στην Ευρώπη στα μέσα του 17ου αιώνα ο πληθυσμός αυξάνεται δραματικά και οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν μεγάλες. Τη λύση δίνουν οι μηχανές. Αρχικά στην αγροτική παραγωγή και στη συνέχεια στη μεταποίηση, η χρήση μηχανών μαζί και με άλλους ευνοϊκούς κοινωνικούς παράγοντες, οδηγεί στην αγροτική και στη συνέχεια στη βιομηχανική επανάσταση. Το εμπόριο και η βιομηχανία δημιουργούν μια νέα οικονομικά ισχυρή ανερχόμενη αστική τάξη που ψάχνει να βρει τη θέση της.

Διαφωτισμός

Η Πρόοδος των φυσικών επιστημών και η απελευθέρωση της σκέψης από τις προκαταλήψεις του Μεσαίωνα δημιουργούν το μεγάλο πνευματικό και πολιτικό κίνημα του Διαφωτισμού. Νέες ιδέες για την θεώρηση του κόσμου διατυπώνονται από φωτισμένα μυαλά στην Αγγλία και τη Γαλλία. Τα ανθρώπινα δικαιώματα, η διάκριση των εξουσιών, ο περιορισμός της αυθαιρεσίας των μοναρχών καθώς και της εκκλησίας, όπως και η ανάδειξη της εκπαίδευσης και της ελευθερίας στην οικονομία, αποτελούν βασικές αρχές του διαφωτισμού.

Αμερικανική και Γαλλική Επανάσταση

Τον 18ο αιώνα παρότι οι αποικίες της Αμερικής παρουσιάζουν μια δυναμικά αναπτυσσόμενη αγροτική οικονομία και ισχυρό εμπόριο, οι άποικοι δεν έχουν το δικαίωμα να παίρνουν μόνοι τους αποφάσεις. Η οικονομική κηδεμονία της Αγγλίας δημιουργεί δυσανεξία, πράγμα που οδηγεί σε πόλεμο. Αρκετά επηρεασμένοι από τις απόψεις του διαφωτισμού οι άποικοι διακηρύσσουν την ανεξαρτησία τους στις 4 Ιουλίου 1776 και δημιουργούνται οι ΗΠΑ.

Την ίδια εποχή η γαλλική κοινωνία παραχωρεί προνόμια μόνο στους ευγενείς και τον κλήρο, αφήνοντας στο 98% του πληθυσμού μόνο υποχρεώσεις. Η εξέγερση ήταν αναπόφευκτη. Η πείνα και οι άθλιες συνθήκες ζωής παρακινούν το λαό σε λεηλασίες. Απαιτείται σύνταγμα, αλλά ο βασιλιάς αντιστέκεται και ακολουθούν ταραχές. Ορίζεται ως πολίτευμα η συνταγματική μοναρχία και δίνεται δικαίωμα ψήφου σε όσους κατέχουν περιουσία. Ακολουθεί μια ταραγμένη περίοδος πολέμων που καταλήγει στην κυριαρχία του Ναπολέοντα Βοναπάρτη. Η Γαλλική επανάσταση γίνεται σύμβολο και επηρεάζει όλα τα κινήματα ανεξαρτησίας.

Η Ελληνική Επανάσταση

Στα μέσα του 18ου αιώνα οι Έλληνες κυριαρχούν στη ναυτιλία και το εμπόριο. Με ρωσική ναυτική σημαία περ-

νούν ελεύθερα τα στενά του Βοσπόρου. Οι ιδέες του διαφωτισμού μεταφέρθηκαν μαζί με την κίνηση των εμπορευμάτων και στον Ελληνισμό. Οι Φαναριώτες, πλούσιοι, μορφωμένοι Έλληνες με υψηλές θέσεις, επηρεάζονται από τις ιδέες αυτές. Οι προεστοί, όργανα των Οθωμανών μαζεύουν φόρους και προνόμια. Οι έμποροι και οι ναυτικοί αποκτούν πλούτο και ενδιαφέρονται για τις καταστάσεις των συμπατριωτών τους. Οι κλέφτες, αγρότες που ανέβηκαν στα βουνά, γίνονται ήρωες στα κλέφτικα δημοτικά τραγούδια.

Στις αρχές του 18ου αιώνα οι Έλληνες λανθασμένα στηρίζονται στη βοήθεια της Ρωσίας και ξεκινούν επαναστατικές κινήσεις με τραγικό αποτέλεσμα. Την ίδια εποχή οι Σουλιώτες συγκρούονται με τον Αλή Πασά, αλλά παρόλο τον ηρωικό τους αγώνα αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τον τόπο τους. Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής, εκπρόσωποι του διαφωτισμού στον ελληνισμό, βάζουν τις πνευματικές βάσεις για την απελευθέρωση της Ελλάδας.

Παράλληλα, στην Ευρώπη κυκλοφορούν οι αντιλήψεις για το έθνος και το κράτος και τη διαμόρφωσή του. Η "αρχή των εθνότητων" συνοψίζει το δικαίωμα κάθε έθνους να έχει κράτος και κάθε κράτος να αποτελείται από ένα έθνος. Αποτυχημένες επαναστάσεις γίνονται στην Ισπανία και Ιταλία.

Βάση της ελληνικής επανάστασης υπήρξε η Φιλική Εταιρεία, μια μυστική οργάνωση που ιδρύθηκε με σκοπό τον ένοπλο αγώνα για την ελευθερία των Ελλήνων. Ο αρχηγός της, ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, κήρυξε την επανάσταση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες με τραγικό τέλος.

Αργότερα, οι συνθήκες είχαν ωριμάσει αρκετά, ώστε η επανάσταση να ξεκινήσει και να εδραιωθεί στην Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα. Οι οπλαρχηγοί Κολοκοτρώνης, Καραϊσκάκης, Ανδρούτσος, Μπότσαρης και οι ναυτικοί Κανάρης και Μιαούλης διακρίθηκαν σε νικηφόρες μάχες. Αργότερα η συμμαχία των Οθωμανών με τους Αιγύπτιους δυσκόλεψε επικίνδυνα την ελληνική επανάσταση και το τέλος δόθηκε από τις Μεγάλες Δυνάμεις με τη δημιουργία του ελληνικού κράτους.

Χρειάστηκαν τρεις Εθνοσυνελεύσεις και ένας εμφύλιος πόλεμος για να καταλήξει η Ελλάδα με πρώτο Κυβερνήτη της τον Ιωάννη Καποδίστρια και με ψήφιση συντάγματος που υπήρξε το πιο δημοκρατικό της εποχής του.

Οι λέξεις έχουν τη δική τους ιστορία...

Μια καινούρια στήλη εγκαινιάζουμε σε αυτό το τεύχος της εφημερίδας μας! Πόσες φορές δεν ακούμε λέξεις ή φράσεις και αναρωτιόμαστε από πού προέρχονται, ποια είναι η ιστορία τους, πώς προέκυψε η σημασία τους; Σε αυτήν τη στήλη, λοιπόν, θα αναζητούμε την ετυμολογία λέξεων, το ταξίδι τους μέσα στο χρόνο και πολλές φορές ακόμα και τις λανθασμένες απόψεις που έχουμε για κάποιες λέξεις. Και, φυσικά, επειδή δεν θέλουμε να αποτελέσει η στήλη σελίδα λεξικού, υποσχόμαστε πως θα επιλέγουμε τις πιο... ενδιαφέρουσες ιστορίες!

Αρχικά, όμως, να κάνουμε μια εισαγωγή σε μερικές έννοιες:

Ετυμολογία: η αναζήτηση του ετύμου των λέξεων, δηλαδή της προέλευσης (πρώτης ρίζας) και της αρχικής τους σημασίας, η διερεύνηση της καταγωγής, της προέλευσης, της πορείας και της εξέλιξης μιας λέξης μέσα στο χρόνο. Ξεκινά από τη σημερινή κατάσταση της λέξης και ανατρέχει μέχρι όπου είναι δυνατό να προχωρήσει στο παρελθόν, βασιζόμενη στους φωνητικούς και στους σημασιολογικούς κανόνες.

Γλωσσικά δάνεια: Οι γλώσσες συχνά δανείζονται λέξεις άλλων γλωσσών και τις εισάγουν προς χρήση στο λεξιλόγιό τους προσαρμόζοντάς τις φυσικά στους δικούς της γλωσσικούς ιδιοματισμούς. Αυτό ονομάζουμε γλωσσικό δάνειο και το συναντάμε αρκετά συχνά και στην ελληνική γλώσσα.

Γλωσσικά αντιδάνεια: Αντιδάνειο ονομάζουμε τη λέξη μιας γλώσσας, την οποία έχει δανειστεί από άλλη γλώσσα, αλλά αρχικά αποτελούσε κτήμα της. π.χ. Το *τεφτέρι* είναι δάνειο από το τουρκικό *tefter*. Παρ' όλα αυτά, η τουρκική λέξη είναι με τη σειρά της δάνειο από το ελληνικό "διφθέριον".

Γκαντέμης: Οι απόψεις δίστανται όσον αφορά την προέλευση της λέξης "γκαντέμης". Σύμφωνα με μια πολύ διαδεδομένη λαϊκή ετυμολογία, ο γκαντέμης ετυμολογείται από την αμερικανική βρισιά *God damn* (προφ. γκαντέμ). Ωστόσο, η απόρριψη της αγγλικής αυτής ετυμολογίας πιθανότατα οφείλεται στο γεγονός ότι η γλώσσα μας δεν έχει απευθείας λαϊκά δάνεια από την αγγλική γλώσσα πριν από τον 20ό αιώνα, με εξαίρεση τη ναυτική ορολογία.

Η πιο αποδεκτή ερμηνεία είναι αυτή που ισχυρίζεται ότι η λέξη προέρχεται από το τουρκικό "kadem", το οποίο σημαίνει "καλή τύχη". Η υπόθεση αυτή βασίζεται στο γεγονός ότι συχνά οι σημασίες των λέξεων αλλάζουν όταν γίνονται δάνεια άλλων γλωσσών, άρα προφανώς η λέξη "kadem" άλλαξε σημασία αφού χρησιμοποιείται ειρωνικά, όπως π.χ. η λέξη "προκομμένος", η οποία, ενώ έχει καλή έννοια στην ελληνική, χρησιμοποιείται κυρίως (ειρωνικά) ως συνώνυμο της λέξης "ανεπρόκοπος".

Ιδιώτης και idiot: Ο όρος ιδιώτης σήμερα χρησιμοποιείται για να δηλώσει τη διαφοροποίηση από οτιδήποτε δημόσιο. Ο ιδιώτης (< αρχ. ιδιώτης < ίδιος), όμως, στην αρχαία Ελλάδα εμπεριείχε την έννοια της απαξίωσης, της ύβρεως, της υποτίμησης. Ήταν αυτός που ιδιώτευε, που έμενε αδιάφορος για τα δημόσια πράγματα, μεριμνώντας μόνο για την εξασφάλιση των δικών του συμφερόντων. Με το πέρασμα των χρόνων η λέξη άρχισε να χαρακτηρίζει όχι μόνο τους εγωκεντρικούς, αλλά και όσους είχαν κακή κρίση, τους ανόητους. Με αυτή τη σημασία διατηρήθηκε και στην αγγλική γλώσσα, όπου συναντάμε τη λέξη "idiot", δάνειο από την αρχαία ελληνική.

Σνομπ/Snob: *S*(ine) *N*ob(*i*litate), το οποίο στα λατινικά σημαίνει «άνευ ευγενικής καταγωγής» είναι σύμφωνα με μερικούς η ετυμολογία της λέξης *snob*, με την οποία περιγράφουμε οποιαδήποτε αλαζονική συμπεριφορά, από κάποιον που νομίζει πως είναι υπεράνω των υπολοίπων. Σύμφωνα με αυτήν την εξήγηση *snob* ήταν όχι οι πραγματικοί αριστοκράτες, αλλά οι κομπλεξικοί που αναρριχήθηκαν στην οικονομική ελίτ, χωρίς όμως να προέρχονται εκ γενετής από αυτήν και ήθελαν να παριστάνουν τους υπεράνω, «σνομπάροντας» τους από κάτω. Στα βρετανικά πανεπιστή-

μια τον 18ο αιώνα, οι φοιτητές με τίτλο ευγενείας μπορούσαν να συμπεριφέρονται όπως ήθελαν, καθώς δεν είχαν να αποδείξουν τίποτε και σε κανέναν. Δίπλα σε αυτούς υπήρχαν και ορισμένοι λιγότερο τυχεροί που έπρεπε συνεχώς να επιδεικνύουν ιδιαίτερα κόσμια και "σιδερωμένη" συμπεριφορά για να κρύβουν το μειονέκτημά τους: ότι δηλαδή δεν είχαν τίτλο ευγενείας. Ήταν *sine nobilitate*. Ήταν οι *snob*.

Ωστόσο, η παραπάνω ερμηνεία καταρρίπτεται. Σύμφωνα, λοιπόν, με τους ειδικούς της Οξφόρδης, η λέξη *snob* άρχισε να εμφανίζεται στα τέλη του 18ου αιώνα και με αυτήν μιλούσαν για τον τσαγκάρη ή τον βοηθό του τσαγκάρη.

Στη συνέχεια την πήραν οι φοιτητές του Κέμπριτζ (όλοι τους πλουσιόπαιδα) και με αυτήν τη λέξη αναφέρονταν σε όλους όσους δεν ήταν φοιτητές, δηλαδή τους μεροκαματιάρηδες, τους εμπόρους, τους υπηρέτες, τους πάντες πλην των ευγενών. Αφορούσε δηλαδή το διαχωρισμό των φοιτητών με όλους τους άλλους ανθρώπους, τους οποίους θεωρούσαν κατώτερους.

Όπως φαίνεται, λοιπόν, το ότι η λέξη *snob* προέρχεται από το *sine nobilitate* είναι ένα παραμύθι. Την ίδια άποψη συμμαρτίζει και ο *Liberman* (διαπρεπής γλωσσολόγος) και ο *Skeat* (καθηγητής στο Κέμπριτζ).

Στην συνέχεια, όπως συμβαίνει με διάφορους όρους, μέσα στην πορεία αρκετών δεκαετιών η λέξη, που αρχικά σήμαινε τον τσαγκάρη ή τον βοηθό του, απέκτησε πολλαπλά νοήματα. Ένα άτομο που ανήκει στην μεσαία ή στις κατώτερες βαθμίδες της κοινωνίας. Έναν που δεν έχει καταγωγή ή καλό γούστο, ένα χυδαίο ή επιδεικτικό άτομο. Κάποιον που έχει ιδέες και συμπεριφορές, οι οποίες παρακινούνται από ένα χυδαίο θαυμασμό για τον πλούτο ή την ανώτερη κοινωνική θέση.

Από τις αρχές του 20ού αιώνα, η λέξη «σνομπ» χρησιμοποιείται με τη σύγχρονη έννοια, για να περιγράψει ένα άτομο που αντλεί ικανοποίηση με το να αποστρέφεται όσους ανήκουν σε κατώτερη κοινωνική βαθμίδα από τον ίδιο.

Άννα Βερυκίου, Άλκηστις Κυρίτση,
Γ' Γυμνασίου

βιβλιοκριτική

Το καπλάνι της βιτρίνας, Άλκη Ζέη

Γράφτηκε το 1963, ενώ η συγγραφέας βρισκόταν εξόριστη, ως πολιτικός πρόσφυγας, στη Μόσχα. Κεντρικές ηρωίδες είναι δύο μικρά κορίτσια, η Μυρτώ και Μέλια (Μελίσσα) που μεγαλώνουν στη Σάμο. Ο παππούς μεγαλώνει τις δύο αδερφές με ιστορίες της μυθολογίας και τις γαλουχεί με τις αξίες των νέων Ελλήνων. Το καπλάνι, μια βαλσαμωμένη τίγρη, που βρίσκεται μέσα στη βιτρίνα του σαλονιού του σπιτιού τους, αποτελεί το αντικείμενο των μαγικών ιστοριών που τους διηγείται ο ξάδελφός τους ο Νίκος, φοιτητής στην Αθήνα, αλλά και συνωμοτικό μέσο επικοινωνίας μαζί του. Η δικτατορία του Μεταξά, όμως, θα φέρει το τέλος στην παιδική αθωότητα και τα δυο κορίτσια αντιμέτωπα με προβληματισμούς και καταστάσεις, με τις οποίες θα ωριμάσουν.

Διαβάζοντας το Καπλάνι της Βιτρίνας ένωσα να ταξιδεύω στο χρόνο. Ταυτίστηκα αμέσως με τον Αλέξη και τη Μέλια, ήθελα για ξάδελφό μου το Νίκο και νευρίασα με τη Μυρτώ. Κατόντησα τι σημαίνει δικτατορία, αισθάνθηκα και μοιράστηκα τις αγωνίες και το φόβο να είσαι ανεπιθύμητος. Με έκπληξη διαπίστωσα την ύπαρξη απαγόρευσης στη σκέψη από τη μία, αλλά κι από την άλλη με πόση ευκολία θυσιαζόταν κάποιος για τις ιδέες του. Είδα ότι ρατσισμό δεν έχουμε μόνο στις μέρες μας, αλλά και πολλά χρόνια πίσω και μάλιστα σε ένα χώρο όπως αυτός του σχολείου. Ένωσα την αθωότητα της εποχής και πόσο όμορφα μπορείς να περάσεις, μιλώντας, παίζοντας, κοιτώντας τη θάλασσα, χωρίς τηλεόραση, τάμπλετ ή κινητό. Το τέλος είναι πολύ συγκινητικό και ελπιδοφόρο, ένα τέλος δοσμένο μέσα από τα αθώα μάτια των παιδιών.

Νομίζω πως δίκαια θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα βιβλία και φυσικά πιστεύω ότι πρέπει να διαβαστεί από μικρούς και μεγάλους. Το σίγουρο είναι ότι δεν θα χάσουν το χρόνο τους...

ΕΥΠΟ... ΛΥΠΟ...

Μαρία Βέλλιου, Α΄ Γυμνασίου

Τα παιδιά ενός κατώτερου θεού, Mark Medoff

Το έργο του Μάρκ Μέντοφ «Τα παιδιά ενός κατώτερου θεού» γράφτηκε το 1979 και πρωτοανέβηκε στη σκηνή του Πανεπιστημίου Playwright's Lab του Νέου Μεξικού. Στην Ελλάδα παίχτηκε για πρώτη φορά το 1980-81 με την Έλλη Λαμπέτη και τον Λευτέρη Βογιατζή στους πρωταγωνιστικούς ρόλους. Ξαναανέβηκε στην Αθήνα το 2000 με την Πέγκυ Τρικαλιώτη και τον Γιάννη Βούρο και για τελευταία φορά το 2015 στο θέατρο Βεάκη με την Χρύσα Παπά και για ακόμη μια φορά τον Γιάννη Βούρο.

Ο Τζέιμς Λίντς είναι καθηγητής λογοθεραπείας, ειδικός στα άτομα με προβλήματα ακοής και ομιλίας. Στόχος του είναι να βοηθήσει τα άτομα που αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους προβλήματα να ενταχθούν στο κοινωνικό σύνολο. Όταν προσλαμβάνεται στο ίδρυμα κωφάλαλων του κ. Φράνκλιν προσπαθεί με κάθε τρόπο να ξεφύγει από τις υπάρχουσες διδακτικές μεθόδους. Στο ίδρυμα αυτό θα γνωρίσει τη Σάρα, μια κωφή πρώην τρόφιμο υψηλής αντίληψης, που τώρα δουλεύει εκεί ως καθαρίστρια. Αμέσως ο Τζέιμς δείχνει το ενδιαφέρον του για την ίδια. Το ενδιαφέρον θα γίνει έρωτας και ο έρωτας μια αφορμή για αυτόν να κάνει

πράξη τα πιστεύω του και να αρχίσει η τιτάνια προσπάθειά του για τη διεκδίκηση του έρωτα.

Η Σάρα είναι μια πολύ δυναμική γυναίκα με ακέραια προσωπικότητα, έντονο χαρακτήρα και συγχρόνως πολύ γοητευτική και όμορφη. Από μικρή ένωσε την απόρριψη από τους οικείους της, αφού πρώτα ο πατέρας της την εγκατέλειψε και στη συνέχεια η μητέρα της πήρε την απόφαση να τη στείλει σε οικοτροφείο. Εκεί της φέρονταν σαν να είναι καθυστερημένη, καθώς δεν είχαν καταλάβει πως ήταν κωφή. Ζώντας στο περιθώριο και βιώνοντας τον κοινωνικό αποκλεισμό, ακόμα και από την οικογένειά της, έχει κλειστεί στη σιωπή της και αρνείται κατηγορηματικά να ενταχθεί στον κόσμο των «φυσιολογικών», που τόσο την πλήγωσε. Ακόμα και μετά το γάμο της με τον Τζέιμς θα συνεχίσει να έρχεται σε συγκρούσεις μαζί του παλεύοντας να ισορροπήσει ανάμεσα στις επιθυμίες και τους φόβους της.

Θα καταφέρει τελικά ο έρωτας να γεφυρώσει αυτούς τους δύο κόσμους που αναμφισβήτητα απέχουν πολύ;

Τα λόγια της Σάρα πολλές φορές εκφράζουν μια αλήθεια η οποία δύσκολα μπορεί να κατανοηθεί από εμάς. Μέσα σε μικρές προτάσεις η ηρωίδα καταφέρνει όχι απλά να προβληματίσει, αλλά να αφυπνίσει τη συνείδηση του αναγνώστη ή του θεατή. Μια ψυχή που είναι πιθανό να μείνει στη σιωπή της εφ' όρου ζωής. Μια σιωπή όχι αποδεκτή από όλους, αλλά μόνο από την ίδια και τους ομοίους της.

Τα λόγια της Σάρα συνοψίζουν με τον πιο εύστοχο τρόπο το μήνυμα που θέλει να στείλει ο συγγραφέας. Η πιο χαρα-

Περιεχόμενα

Μουσική

Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

κτηριστική φράση του έργου, «Γιατί οι άνθρωποι φοβούνται και αντιπαθούν την σιωπή; Τα πιο όμορφα πράγματα θα μπορούσαν να γεννηθούν μεταξύ μας αν μέναμε σιωπηλοί», μπορεί από μόνη της να συγκινήσει.

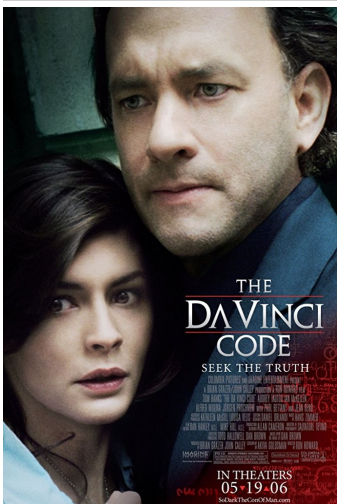
Κατά τη γνώμη μου «Τα παιδιά ενός κατώτερου θεού» είναι ένα από τα καλύτερα ουμανιστικού περιεχομένου θεατρικά έργα και απευθύνεται σε όλους. Κρύβει έναν τρομερά δραματικό χαρακτήρα, αλλά μέσω του χιούμορ και του ροματισμού καταφέρνει να ξεφύγει από την ταμπέλα ενός "βαρύ έργου".

«Η κώφωση δεν είναι το αντίθετο της ακοής είναι μία σιωπή πλημμυρισμένη από ήχους»

Χριστιάνα Σουλιώτη, Γ' Γυμνασίου

ταινιοθήκη

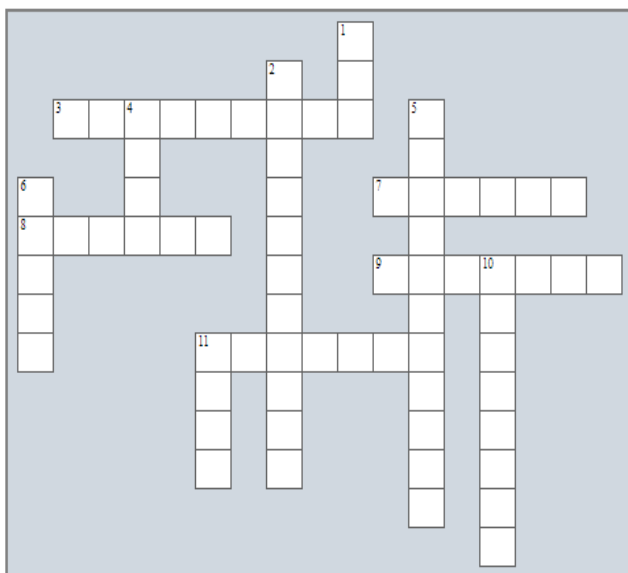
ΚΩΔΙΚΑΣ DA VINCI

Μια ταινία μυστηρίου βασισμένη στο πασίγνωστο μυθιστόρημα του Αμερικανού συγγραφέα Νταν Μπράουν. Η ταινία σκηνοθετήθηκε από τον Αμερικανό Ρον Χάουαρντ το 2006 και γνώρισε τεράστια επιτυχία. Μετά τη δολοφονία ενός εφόρου στο μουσείο του Λούβρου στο Παρίσι, ένας καθηγητής και μελετητής των συμβόλων, ο Ρόμπερτ Λάγκτον (Tom Hanks), και η αποκρυπτογράφος εγγονή του εφόρου, Σοφί Νεβέ (Audrey Tautou), καλούνται να βοηθήσουν στην εξιχνίαση του φόνου. Κατά τη διάρκεια της έρευνας έρχονται αντιμέτωποι με τη θρησκεία, κάτι το οποίο τους ωθεί να λύσουν ένα ακόμη μεγαλύτερο μυστήριο που απασχολεί τον κόσμο εδώ και αιώνες. Παίρνοντας στοιχεία από τα έργα του Ντα Βίντσι και άλλα έγγραφα του Μεσαίωνα φτάνουν σε συμπεράσματα που ανατρονούν όσα ξέραμε μέχρι τώρα για τη ζωή του Ιησού. Οι υπαινιγμοί και οι θεωρίες που προβλήθηκαν γέννησαν στον κόσμο προβληματισμούς και την απορία αν όλα αυτά ίσχυαν στην πραγματικότητα, καθώς ήταν υπερβολικά αληθοφανή.

Ανδριανή Καλαμπόγια, Γ' Γυμνασίου

Μουσικό Σταυρόλεξο!

Κάθετα

1. Βγάζουν όλα τα όργανα.
2. Έχει πέντε γραμμές και τέσσερα διαστήματα..
4. Τη διάρκεια στη μουσική τη λέμε και... □
5. Συνοδεύει την παρέλαση με μουσική.
6. Η απόσταση μεταξύ δύο διαστολών.
10. Αποτελείται από πολλά όργανα και καθοδηγεί ο μάεστρος.
11. Όργανο που μπορείς να ακούσεις, αλλά... δεν μπορείς να δεις ούτε να αγγίξεις!

Οριζόντια

3. Ο ευθύαυλος αλλιώς...
7. Υπάρχει του σολ, ντο και φα.
8. Έτσι λέμε το πόσο δυνατά ή σιγά ακούγεται ένας ήχος.
9. Πληκτροφόρο όργανο, παρόμοιο με το πιάνο.
11. Πνευστό όργανο με κλειδιά.

Βασιλική Αλεξανδροπούλου, Α' Γυμνασίου

1. Κλειδί, 2. Πεντάγραμμο, 3. Αρμόνιο, 4. Φάγκουτο, 5. Κιθαρίνι, 6. Φωνή, 7. Αξία, 8. Ήχο, 9. Ένταση, 10. Μέτρο, 11. Ορχήστρα.

Αφιέρωμα στο συνθέτη Γιάννη Σπανό στη 2η Εαρινή Γιορτή των Τεχνών

Το Σύνολο Έντεχνης Λαϊκής Μουσικής του Μουσικού Σχολείου Πρέβεζας παρουσίασε ένα αφιέρωμα στο συνθέτη Γιάννη Σπανό συμμετέχοντας στη 2η Εαρινή Γιορτή των Τεχνών. Υπό τη διεύθυνση του καθηγητή κ. Πέτρου Τσολάκη και με τη βοήθεια του καθηγητή κ. Σπήλιου Κούνα, οι μαθητές μάς εντυπωσίασαν με το ταλέντο τους, μας συγκίνησαν και μας ταξίδεψαν σε αγαπημένες μελωδικές διαδρομές...

Περιεχόμενα

Μουσική

Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

Τα νέα του Μουσικού Σχολείου

Εκπαιδευτική επίσκεψη στην Πάτρα

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε μια απολαυστική εκδρομή στην πόλη της Πάτρας από τις τάξεις της Α' και Β' Λυκείου στο πλαίσιο των πολιτισμικών προγραμμάτων «Οινολογώντας» και «Τεχνολογικά επιτεύγματα», που υλοποιούνται στο σχολείο από τις παραπάνω τάξεις και τους εκπαιδευτικούς κ. Κώτση, κα Γιαννούλη και κ. Γεωργιάκη.

Με την άφιξη στην Πάτρα, οι μαθητές επισκέφτηκαν το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου ακολούθησε μια σειρά ενδιαφέροντων πειραμάτων και στη συνέχεια το Μουσείο Τεχνολογικών Επιτευγμάτων, όπου πολλοί από τους μαθητές έμαθαν για τη γέννηση του ραδιοφώνου και την εξέλιξή του. Την ίδια μέρα πραγ-

ματοποιήθηκε η επίσκεψη στον Ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέα. Για ένα όμορφο κλείσιμο, περάσαμε τη βραδιά σε ένα από τα παλιά κουτούκια της Πάτρας και φυσικά ήταν αδύνατον το Μουσικό Σχολείο να μην αφήσει το στίγμα του, συμμετέχοντας στην ορχήστρα και συνοδεύοντάς τη με χορό.

Την επόμενη ημέρα οι μαθητές είχαν τη χαρά να γνωρίσουν το παραδοσιακό οινοποιείο Achaia Clauss, όπου άκουσαν την ιστορία του οίνου. Ακολούθησε ξενάγηση στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάτρας, όπου τα παιδιά έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα εκθέματα. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας πραγματοποιήθηκε η περιήγηση στους γραφικούς δρόμους της Πάτρας.

Την τελευταία μέρα μαθητές και συνοδοί επισκέφτηκαν το Ρωμαϊκό Ωδείο της Πάτρας και έπειτα ακολούθησε περιήγηση στο Μεσαιωνικό Κάστρο της Πάτρας, που αποτέλεσε τον τελευταίο προορισμό πριν την αναχώρηση και επιστροφή στην Πρέβεζα.

Μαρία Αλεξανδροπούλου, Α' Λυκείου

Πρόγραμμα Role Models - Εκπαιδευτική επίσκεψη στο Μουσείο Παπαγιάννη

Το τμήμα Α2 Γυμνασίου του Μουσικού Σχολείου Πρέβεζας επισκέφθηκε το Μουσείο Παπαγιάννη στο Ελληνικό του Ν. Ιωαννίνων. Η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Role Models (Erasmus+) που υλοποιείται στο σχολείο. Μαζί μας ήταν και η Ε' Δημοτικού του Δημοτικού Σχολείου Μύτικα, όπου υλοποιείται το αντίστοιχο πρόγραμμα.

Το Πρόγραμμα Role Models (Θετικά Πρότυπα) αφορά την πρόληψη της σχολικής διαρροής και υλοποιείται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+. Οι εκπαιδευτικές μονάδες που συμμετέχουν, ανάμεσα σε πολλές άλλες δράσεις, έρχονται και σε επαφή με ένα ή περισσότερα άτομα, τα οποία, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίσαν στην προσπάθεια να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους, δημιούργησαν τη δική τους «ιστορία επιτυχίας». Οι άνθρωποι αυτοί συγκροτήθηκαν σε ομάδα για να αποτελέσουν τα θετικά πρότυπα, τα Role Models, για τους μαθητές των σχολείων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα αυτό.

Ο Θ. Παπαγιάννης αποτελεί ένα από τα θετικά πρότυπα του προγράμματος, καθώς όπως πληροφορηθήκαμε και κατά την επίσκεψή μας στο μουσείο είχε μια πολύ ενδιαφέρουσα πορεία. Η υπεύθυνη του μουσείου μάς ξενάγησε στα πολύ ενδιαφέροντα εκθέματα του μουσείου, γλυπτά και συνθέσεις του κ. Παπαγιάννη, ο οποίος ασχολήθηκε με πολλά και διαφορετικά υλικά, αλλά ταυτόχρονα φώτιζε και κάθε έργο με την ιστορία που "κουβαλάει", βοηθώντας τους μαθητές να το κατανοήσουν πληρέστερα. Μας μίλησε για τις σπουδές και την πορεία του κ. Παπαγιάννη, αλλά αυτό που μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση ήταν και ο λόγος που δικαίως ο αναγνωρισμένος σήμερα γλύπτης και καθηγητής Πανεπιστημίου αποτελεί ένα από τα Θετικά Πρότυπα του Προγράμματος Role Models.

Όντας μαθητής, πικραμένος από μια "σύγκρουση" με τον καθηγητή των Μαθηματικών, αποφασίζει να εγκαταλείψει το σχολείο και το ανακοινώνει στους γονείς του. Ο πατέρας του, του αγοράζει μερικά πρόβατα για να μάθει το επάγγελμα του βοσκού, εφόσον δεν σκόπευε να σπουδάσει. Έπειτα από ένα χρόνο, κατά τον οποίο δούλεψε ως βοσκός, αποφασίζει να επιστρέψει στα θρανία και τελικά όχι μόνο να αποφοιτήσει από το σχολείο, αλλά να διαγράψει και μια επιτυχημένη επαγγελματική και καλλιτεχνική καριέρα!

Ο Θεόδωρος Παπαγιάννης γεννήθηκε στο Ελληνικό Ιωαννίνων και σπούδασε στην Α.Σ.Κ.Τ. Αθηνών. Τα τελευταία χρόνια πρωταγωνιστεί στη διοργάνωση Συμποσίων Γλυπτικής σε πολλές πόλεις της Ελλάδος και της Κύπρου δημιουργώντας μεγάλα γλυπτά για το δημόσιο χώρο. Γλυπτά του κοσμούν πολλούς δημόσιους χώρους στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς επίσης περιλαμβάνονται και σε πολλές δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές μουσείων και πινακοθηκών.

Έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία και διακρίσεις στην Ελλάδα, ενώ το 2006 πήρε το Α' βραβείο σε διεθνή διαγωνισμό για ένα μεγάλο γλυπτό στο αεροδρόμιο του Σικάγο.

Στη γενέτειρά του, το Ελληνικό Δήμου Κατσανοχωρίων - Ιωάννινα, υπάρχει το «Μουσείο Σύγχρονης Γλυπτικής Θ. Παπαγιάννη» με έργα που προσέφερε ο γλύπτης στην ιδιαίτερη πατρίδα του.

Στην πόλη μας έργα του Θ. Παπαγιάννη αποτελούν η προτομή του Ελευθέριου Βενιζέλου στην Πλατεία Ανδρούτσου και η προτομή του Νικόλαου Κονεμένου απέναντι από το κάστρο του Αγ. Ανδρέα.